

Itsemuotoutuva kaupunginosa - Omatoiminen Maunula

Maunulan WDC 2012 -hanke
Maunula-Seura
19.8.2012

Itsemuotoutuva kaupunginosa

- Omatoiminen Maunula

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu 1	Kansilehti
Sivu 2	Sisällysluettelo
Sivu 3	Maunulan WDC 2012-hankkeen omatoimimallin osa-alueita
Sivut 4 – 6	Miten kehittämisteemat kaupunginosassa syntyvät?
Sivu 7	Malli: teemasta ratkaisuun ja prosessista oppiminen
Sivut 8-11	Maunulan kommunikaatiorakenteen kehittäminen
Sivu 12-14	Ratkaisuprosesseja
Sivu 15-16	Maunulan tulevaisuuden visioita: Visio 2017 (tehty 2002) ja Visio 2025 (tehty 2008-2009)

Itsemuotoutuva kaupunginosa

- Omatoiminen Maunula

WDC 2012
Maunula-Seura
7.2.2011

Itsemuotoutuva kaupunginosa -toimintamallin kehitettäviä osa-alueita:

- Alueen kommunikaattiorakenne (ja toimijoiden tiedonrakentaminen)
- Kehittämisteemojen havaitseminen/tunnistaminen
- Keskustelutilaisuuksien organisoiminen (kasvokkaiset tapaamiset)
- Kehittäjäverkostojen muotoutuminen ja toimijoiden yhteistyö
- Muutosprosessien ymmärtäminen ja tapahtumien hallinta
- Tarkasteltavan asian mallintaminen eli
esim. alueen (Maunulan) kuvaaminen systeeminä

Itsemuotoutuva kaupunginosa

- Omatoiminen Maunula

WDC 2012
Maunula-Seura
7.2.2011

**Esimerkkejä
erilaisista impulsseista
ja teemoista**

Asia on
tärkeä
monelle

Asian ratkaise-
minen on
yksinkertaista

Asian ratkaise-
minen on
vaikeaa

"Putkiremonttien edullistaminen"	"Maunulan keskustan kehittäminen"
"Saunabaarille ottoautomaatti"	"Nuorisojoukko pahoinpiteli miehen"
"Ilmoitustaulu on rikki"	
"Bussi-pysäkin lasit on rikottu"	"Nuoriso roskaa ympäristöä"
"Tonttiani varjostava puu täytyy kaataa"	

Asia on tärkeä
(ainakin) minulle

Itsemuotoutuva kaupunginosa

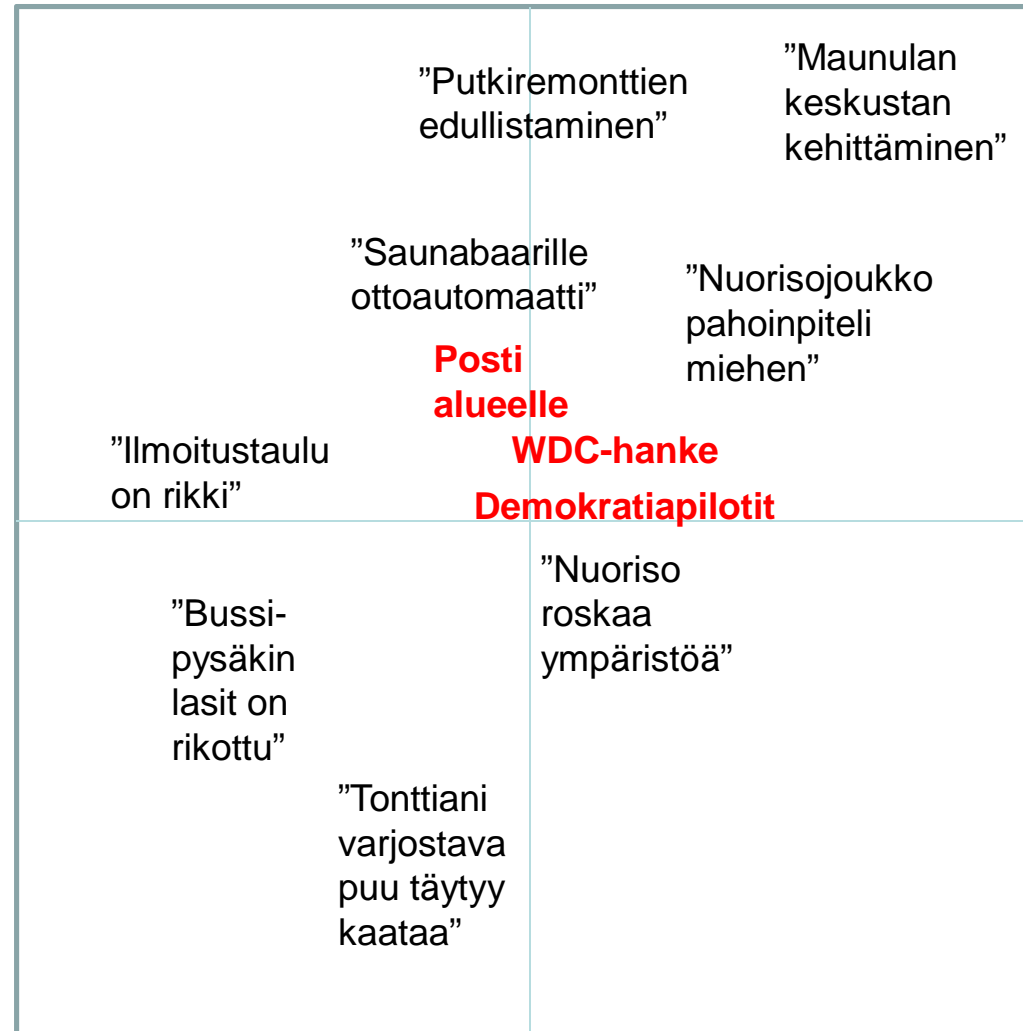
- Omatoiminen Maunula

WDC 2012
Maunula-Seura
11.10.2011
7.2.2011

**Esimerkkejä
erilaisista impulsseista
ja teemoista**

Asia on
tärkeä
monelle

Asian ratkaise-
minen on
yksinkertaista

Asian ratkaise-
minen on
vaikeaa

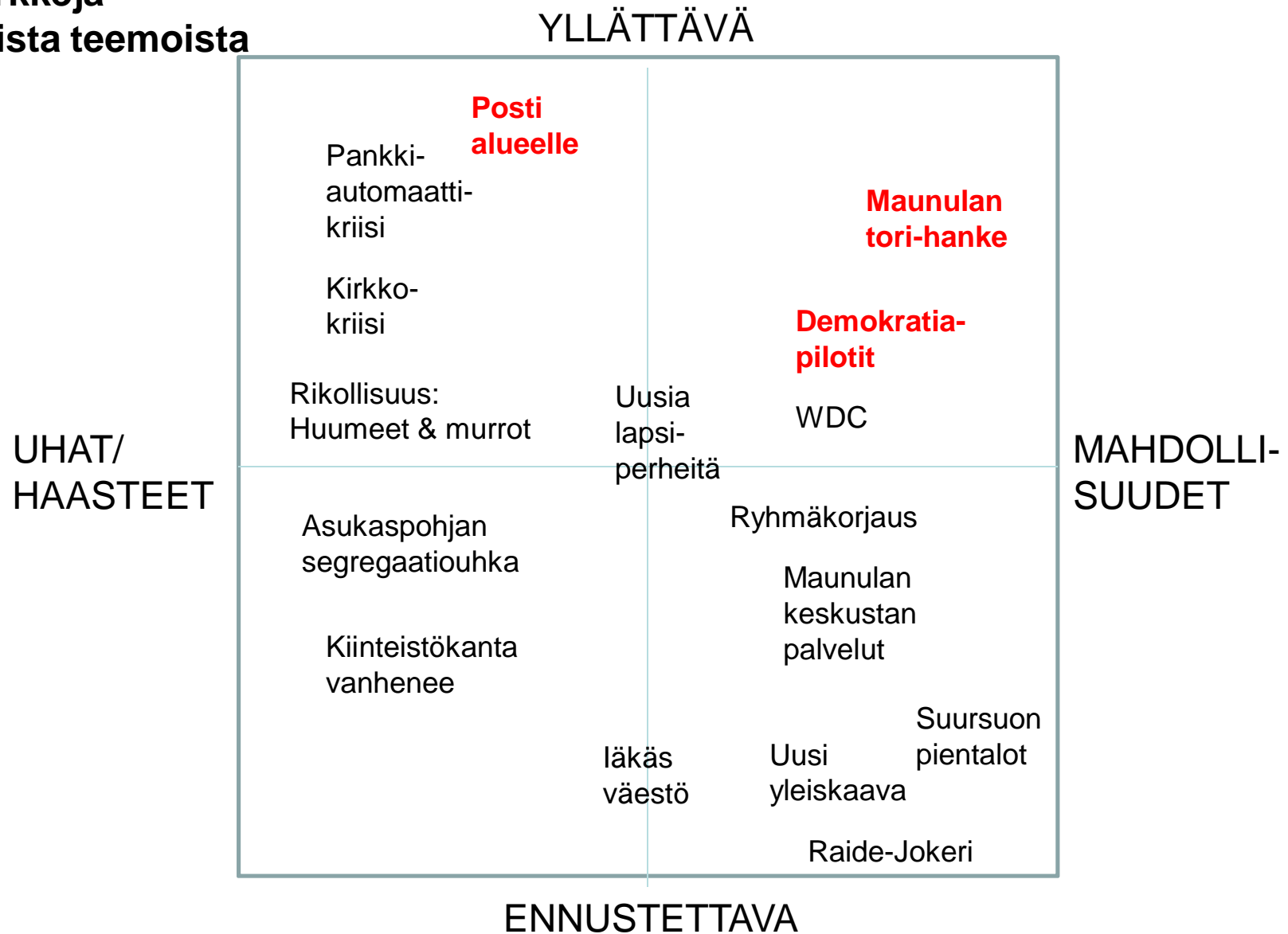
Asia on tärkeä
(ainakin) minulle

Itsemuotoutuva kaupunginosa

- Omatoiminen Maunula

WDC 2012
Maunula-Seura
13.9.2012

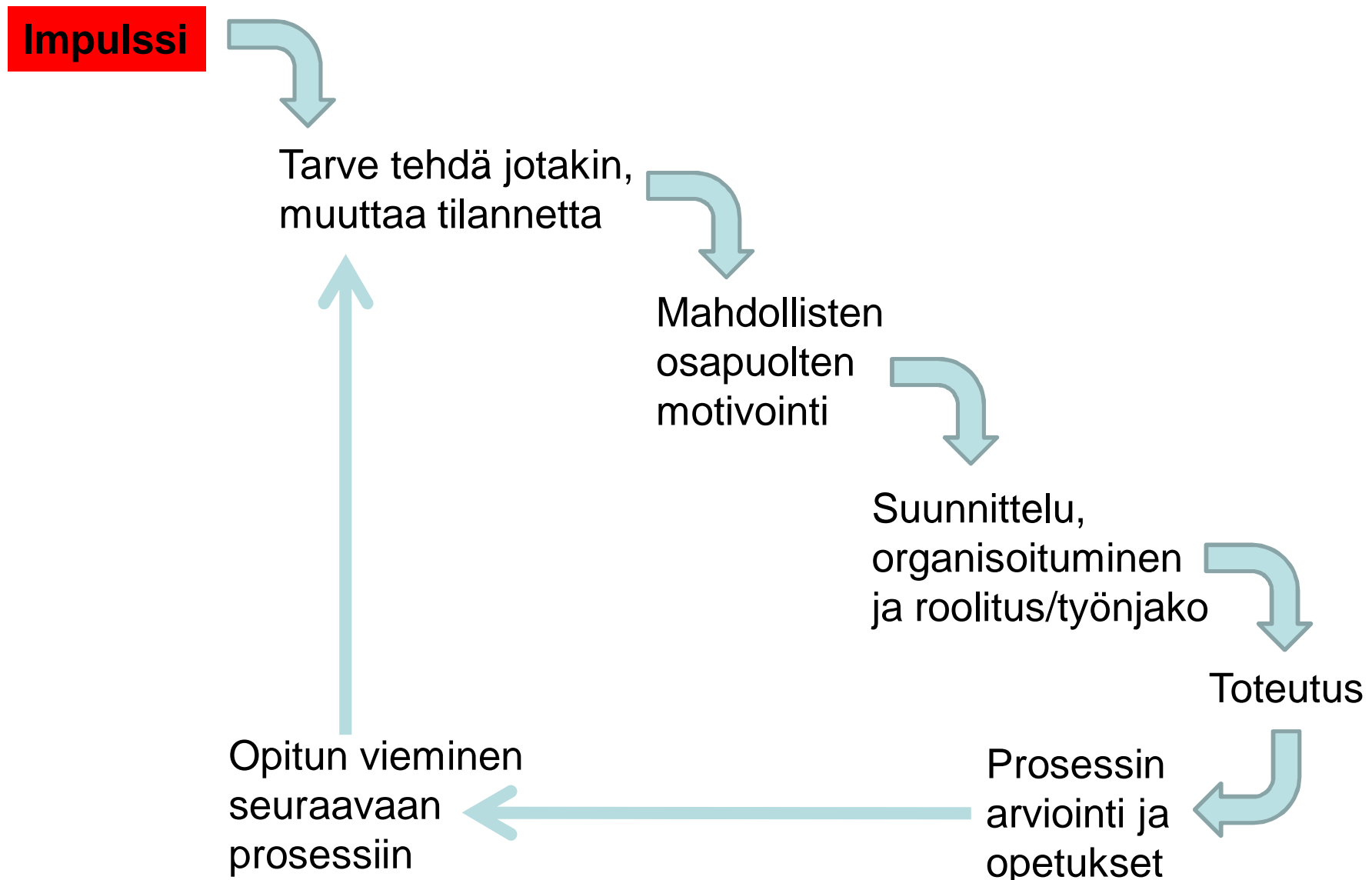
Esimerkkejä
Erilaisista teemoista

Itsemuotoutuva kaupunginosa

- Omatoiminen Maunula

WDC 2012
Maunula-Seura
7.2.2011

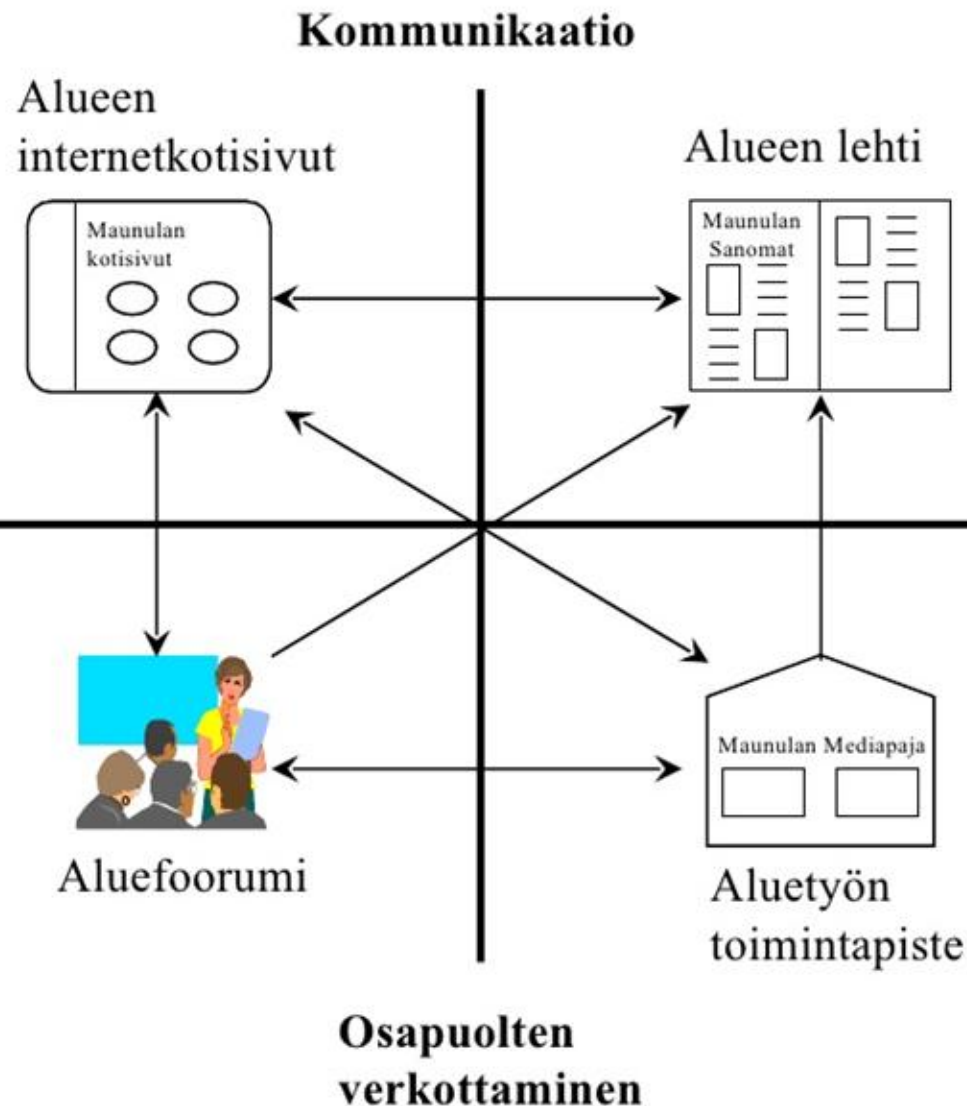

Alueen kommunkaatorakenne

- *Vaikuttaa alueen imagoon,*
- *Toimii kehityksen "pelilautana",*
- *Mahdollistaa dialogin,*
- *Alueen palveluportaali*

Alueen yhteydet ulkopuolisiin tahoihin

- *Tuottaa alueelle uutta tietoa,*
- *Ylläpitää alueen keskustelua,*
- *Verkottaa osapuolia,*
- *Tuo projekteja alueelle,*

- *Tiedottava, alueellisesti tehokas (luettu alueella),*
- *Vaikuttaa alueidentiteettiin*
- *Liikkeiden mainospaikka*

- *Verkottava,*
- *Organisoiva,*
- *Tavoittaa asukkaat, alueelliset toimijat,*
- *Projektien tukipiste,*

Kommunikaatiorakenne Maunulassa

- Tuottaa uusia toimijoita
- Luo mielikuvan kaupunginosasta
- Alueellisen kehittämisen ”pelilauta”
- Dialogi, keskustelu
- Paikallinen palveluportaali
- Työkalu toimijoille

Kontaktit alueen ulkopuolisten toimijoiden kanssa

- Luo ja kerää uutta tietoa alueelle
- Ylläpitää ja stimuloi keskustelua paikallisista aiheista
- Luo verkostoja
- Tuo esiin uusia hankkeita
- Strategisen työn väline

Viestintä, julkisuus

Kotisivu ja Intranet: Digitaalinen foorumi

1999
50-60 %

Paikallinen sanomalehti

- Tehokas paikallinen media, tarkasti luettu
- Luo paikallista identiteettiä
- Ilmoittelupaikka paikallisille yrityksille ja yrittäjille

1990
90-95 %

Paikallisuus

Aluefoorumit:
Ihmiset tapaavat toisiaan
Tietoa saadaan ja jaetaan

1996
35 k/f

Verkostoituminen,
organisoituminen

**Nettikeskus
Maunulan Mediapaja:**
Työskentelypaikka paikallisille

1999
600-1000 k/kk

Kommunikaatiorakenne Maunulassa

Viestintä, julkisuus

Internetiin
perustuva
nopea
viestintä

Käytössä
olevat
(tehokkaat)
printtimediat

NOPEAT
MUUTOKSET

HITAAT
MUUTOKSET

Tilaisuudet
ja tapahtumat

Tilat, joita
voidaan
hyödyntää
muutoksessa

Verkostoituminen,
organisoituminen

Kommunikaatiorakenne Maunulassa

Viestintä, julkisuus

Maunulan kotisivut

Facebook

Maunulan Sanomat
Oulunkyläinen

**NOPEAT
MUUTOKSET**

**HITAAT
MUUTOKSET**

Tilaisuudet, tapahtumat

Asukastilaisuudet
Suunnittelukokoukset
Aluefoorumit
Kesäseminaari
Maunula-päivä
Jääjuhla

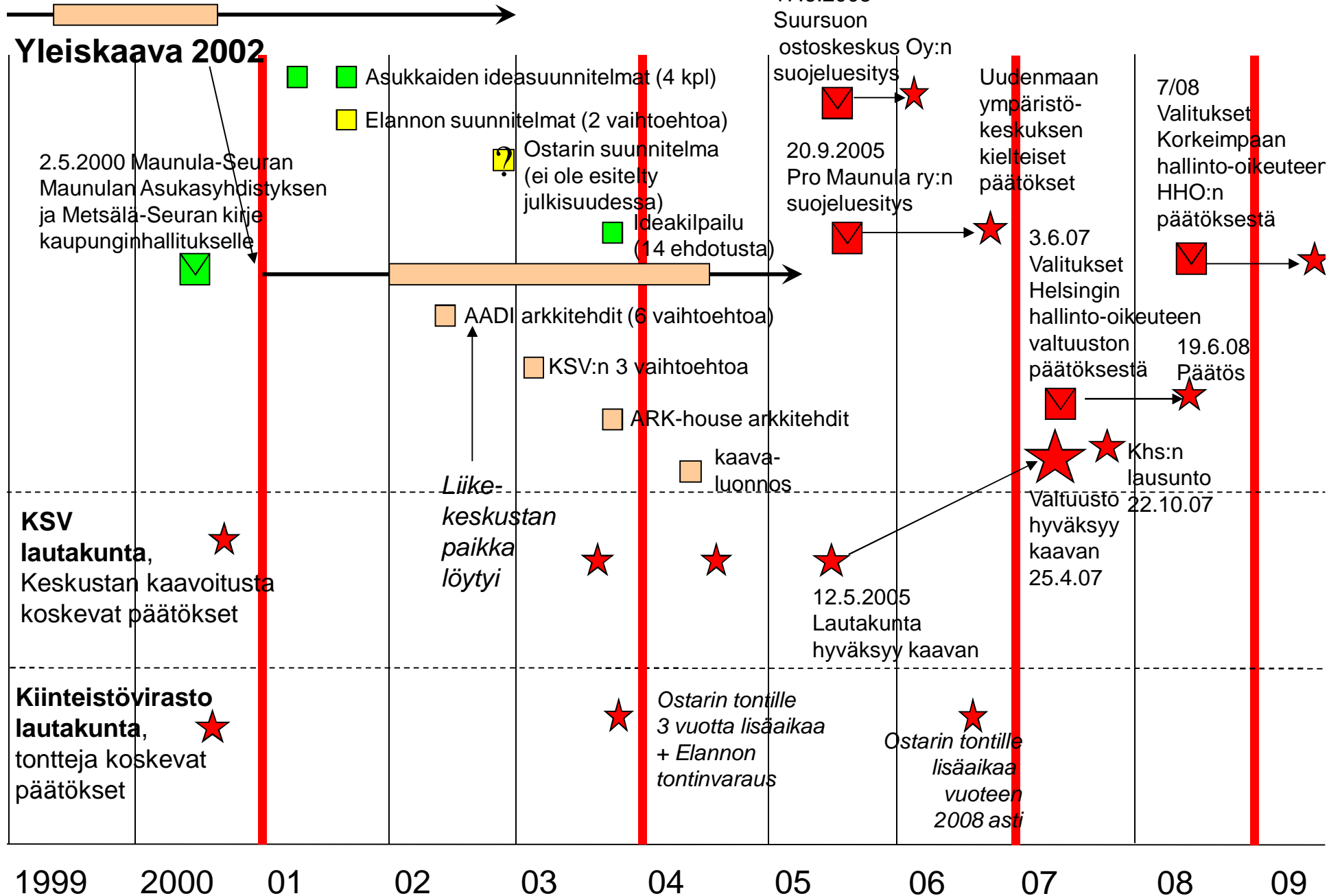
**Verkostoituminen,
organisoituminen**

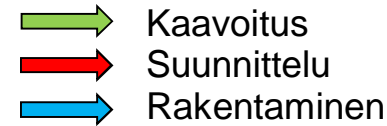
Demokratiatilat

Mediapaja (20 h)
Saunabaari (80 h)
Kirkko (300 h)
Kirjasto
Ala-asteen tilat
Yhteiskoulun tilat
400-vuotissäätiö
Helander-koti
Uuden keskustan tilat

Maunulan keskustan suunnittelun vaiheet

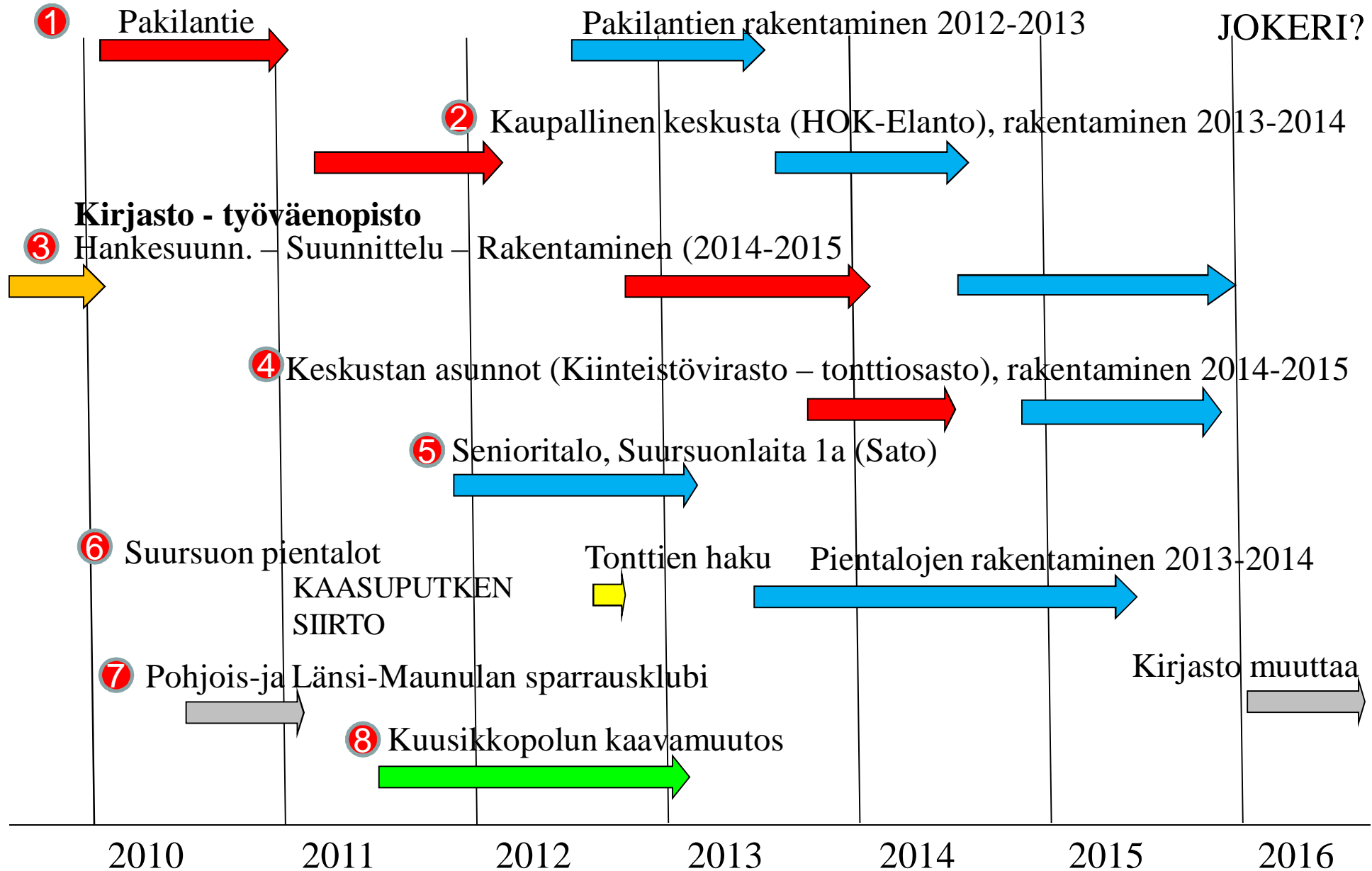
Maunulan kehittäminen

12.8.2012
28.9.2009

Päiväkoti Stigen ala-asteen pihalle 2008/2009 (rakennuslupa 5 vuotta)

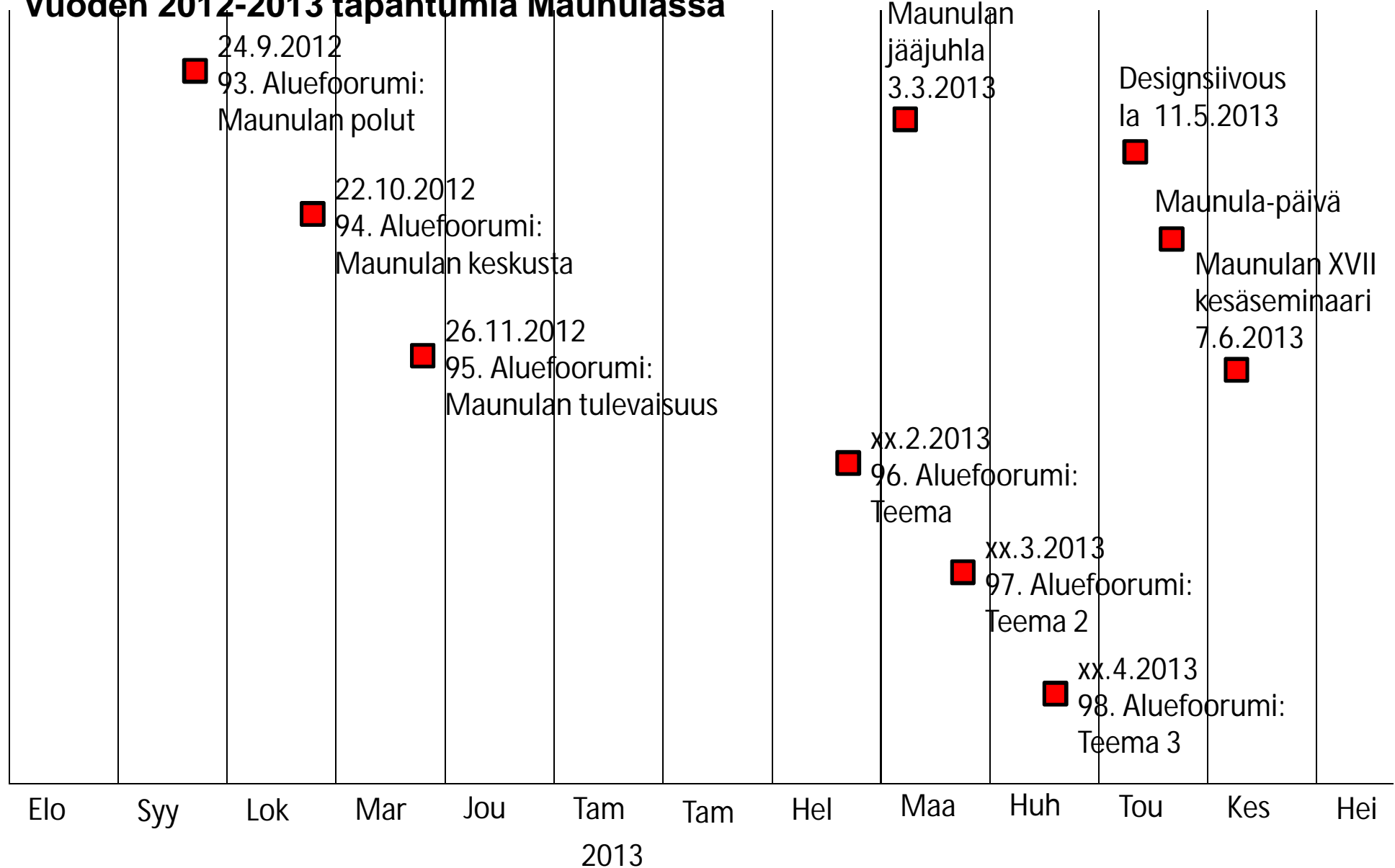
RAIDE-
JOKERI?

Itsemuotoutuva kaupunginosa - Omatoiminen Maunula

WDC 2012
Maunula-Seura
12.8.2012
7.2.2012

Vuoden 2012-2013 tapahtumia Maunulassa

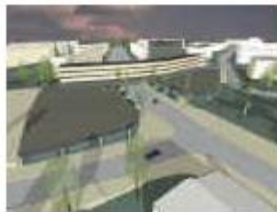

"VISIO on toivottava, mahdollinen ja sisäisesti ristiriidaton tulevaisuudenkuva"

Oman vision eli tulevaisuudenkuvan julkistaminen on **moraalinen** kannanotto, jolla otetaan kantaa Maunulan tulevaisuutta koskeviin valintoihin ja valintojen vaikutusten aikajänteeseen. Visiolle olennaista on, että asioita tarkastellaan laaja-alaisesti ja pitkällä aikavälillä (yli 10 vuotta).

Vuonna 2017 Suomi täyttää 100 vuotta. Millaisen Suomen puolesta sinä olet valmis tekemään työtä?

Visio Maunulasta vuonna 2017

- Maunula on tietoyhteiskuntapilottialue, josta internetin sovellutusten käytön ja muun korkea teknologian sekä kansainvälistymisen kautta kehittyä haluttu ja vetovoimainen asuinalue.
- **Jokeri-linja** yhdistää Maunulan paikalliskeskuksen Keilarannan, Otaniemen, Leppävaaran, Pitäjämäen (Piimäen) ja Viikin korkean teknologian keskittymiin. Jokerin liikennöinti käynnistyy 2006. Pääkaupunkiseudun länsi-itä-suunnan liikenteen tukkeutumisen vuoksi (Pirkkolan kohdalla Kehä I:llä 105.000 autoa/vrk) Bussi-Jokeri muuttuu raideliikenteeksi vuoteen 2017 mennessä (visio).
- Maunulan keskustaan keskittyvät tietoyhteiskuntaan liittyvät palvelut kuten kirjasto, työväenopisto, nettikioskit tai -kahvila sekä kokoontumistilat. Keskusta-alueen palveluja hyödyntävät myös alueen koulut: Maunulan ala-aste ja Maunulan yhteiskoulu sekä Helsingin matematiikkalukio.
- Maunula on turvallinen, viihtyisä ja kansainvälistyvä asuinalue, joka vetää puoleensa designin ja suunnittelun sekä, ICT-sektorin ja sisältötuotannon ammattilaisia.
- Imagoltaan Maunula profiloituu 1) luontoon ja keskuspuiston läheisyyteen, 2) alueen arvokkaaseen arkkitehtuuriperintöön, 3) kehittyneeseen asuinalueen tietoyhteiskuntamalliin sekä 4) aluetta kehittävään aktiiviseen asukastoimintaan.

Tämän vision ovat luoneet Maunula-Seura ry ja Maunulan Asukasyhdistys ry keväällä 2002. Yhdistykset haastavat virkakunnat ja muut suunnittelun osapuolet luovaan ja moraaliseen ajatteluun eli ottamaan kantaa hyvän keskustaratkaisun positiivisista pitkän aikavälin seuraamuksista.

Helsingin kaupungin strategia 2006

[Helsingin kaupungin visio](#)

[Kaupunkirakenne ja asuminen](#)

[Kilpailukyky](#)

[Helsingin asunto-ohjelma 2004-2008](#)

[Menestyvä Itä-Helsinki raportti](#), joka kuvaa Helsingin alueiden kehittämisen keinovalikoimaa

[Ostoskeskusten alueiden kehittäminen](#), osa Itä-Helsingin kehittämisraporttia

[Aueelliset muutokset Helsingin seudulla](#), tutkijoiden käsitys (Tieke)

Suhde ulkopuoliseen maailmaan, liikenneyhteydet, liikennesolmut

- Raide-Jokeri yhdistää Maunulan paikalliskeskuksen Keilarannan, Otaniemen, Leppävaaran, Pitäjämäen ja Viikin korkean teknologian keskittymiin. Maunula on keskellä Helsinki-Vantaan lentokentän ja Keski-Pasilan korkeanteknologian solmujen muodostamaa akselia.

Keskukset, palvelut, kohtaaminen

- Maunulan keskustaan keskittyvät päivittäispalvelut ja tietoyhteiskuntaan liittyvät palvelut kuten kirjasto, työväenopisto, nettipisteet sekä kokoontumistilat. Keskusta-alueen palveluja hyödyntävät myös alueen kansainväliset koulut: Maunulan ala-aste ja Maunulan yhteiskoulu sekä Helsingin matematiikkalukio. Maunulan keskustasta kehittyy vilkas, vuorovaikutteinen kulttuurin ja oppimisen keidas.

Asuntokannan muutos

- Maunulaan rakennetaan perheasuntoja ja pientaloja sekä vanhusväestölle senioritaloja. Täydennysrakentamisen myötä Maunulan asuntokanta monipuolistuu ja kerrostaloihin saadaan hissejä. Maunula on hyvä paikka elää sekä lapsille että vanhuksille.

Elämä, elämäntapa, hyvinvointi

- Maunula on turvallinen ja suvaitsevainen asuinalue, jossa kannetaan huolta lähimmäisestä. Tolerantista Maunulasta kehittyy ”kansainvälisten patkätyöläisten koti”, jonne myös ulkomaalaisten on helppo tulla.

Kehitys, vauraus

- Maunulasta kehittyy uusien viestintä- ja ympäristöteknologioiden kansainvälisesti tunnettu pilottialue eli Maunula Living Lab. Alue on erikoistunut kehittämään viestintäteknologioiden innovaatioita sekä keinoja, joilla vähennetään hiilidioksidipäästöjä ja parannetaan energiatehokkuutta.

Miten ulkopuoliset näkevät alueen (vetovoimatekijät)

- Imagoltaan Maunula profiloituu 1) luontoon ja keskuspuiston läheisyyteen, 2) alueen arvokkaaseen arkkitehtuuriperintöön, 3) kehittyneeseen asuinalueen tietoyhteiskunta- ja energiatehokkuusmalliin sekä 4) aluetta kehittävään aktiiviseen asukastoimintaan.